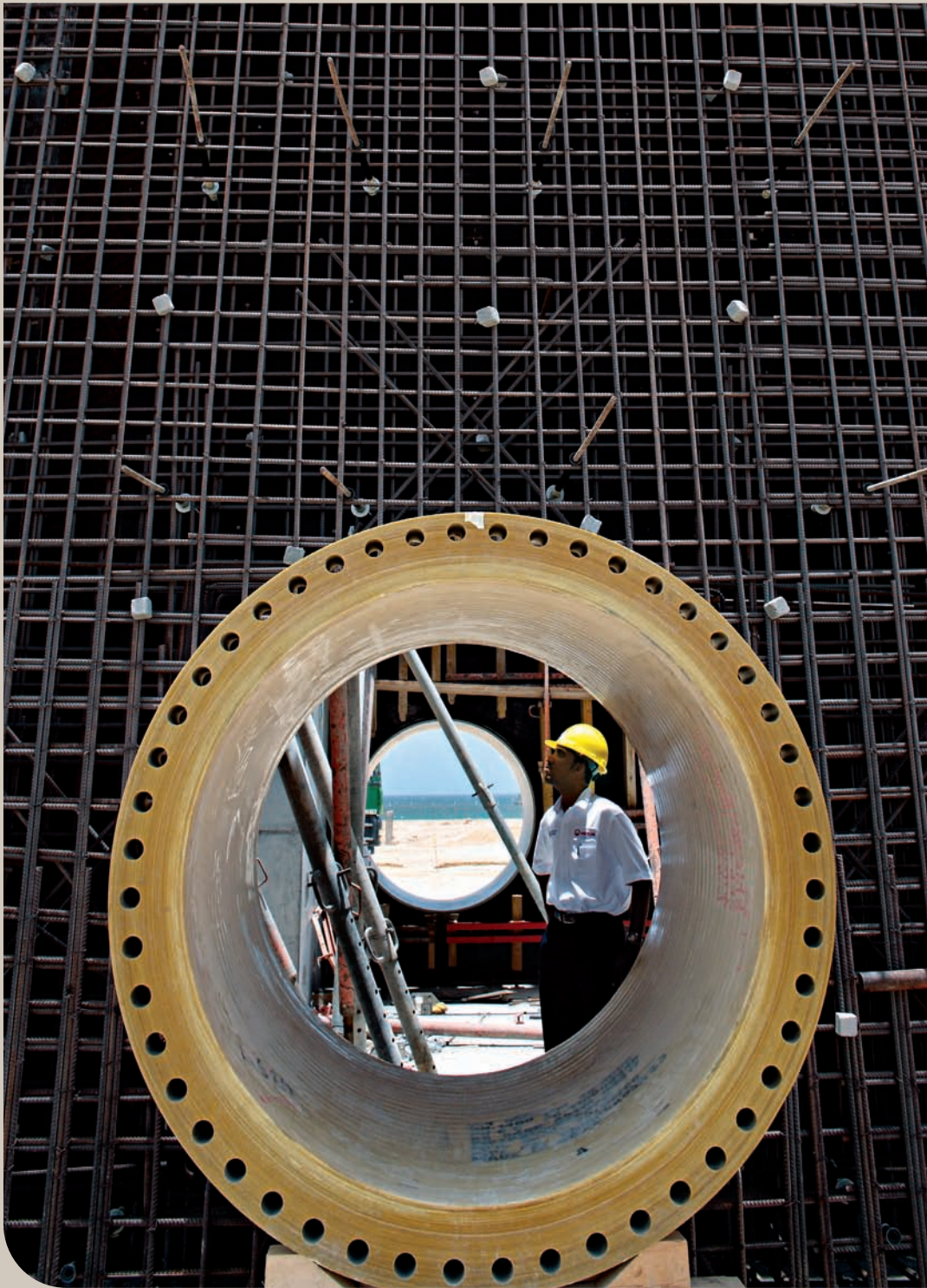

Příručka pro dodržování zákona o ochraně hospodářské soutěže

17. prosince 2014

Veolia se zavazuje

Většina zemí, ve kterých naše společnost působí, přijala zákony a pravidla volné hospodářské soutěže. Tyto zákony a pravidla přispívají k podpoře intenzivní, ale spravedlivé konfrontace mezi firmami působícími ve stejném odvětví.

Cením si toho, že veškeré obchodní aktivity Skupiny budou vykonávány v přísném souladu s těmito zákony a pravidly.

Nedostatečná znalost těchto zákonů a pravidel může společnost Veolia, stejně tak jako zúčastněné soukromé osoby, vystavit velmi vážným rizikům. Následky by mohly poškodit Skupinu nejen finančně, ale také ve smyslu image a pověsti. To je důvod, proč společnost Veolia očekává, že všichni její zaměstnanci zajistí trvalé dodržování těchto pravidel a všech doporučení uvedených v Etickém kodexu; proto vás také žádám, vedle plného uplatňování těchto zákonů a pravidel, o jejich šíření a podpo-

ru pro jejich pochopení, stejně jako o jejich systematické prosazování.

Zejména je třeba – a to je účelem tohoto dokumentu –, aby se každý zaměstnanec snažil identifikovat oblasti, v nichž se mohou vyskytovat potíže ve smyslu zákonů hospodářské soutěže a v takových případech se bez váhání obrátit na přímého nadřízeného a právní oddělení.

Informační a vzdělávací programy, které společnost v posledních letech nabízí, jsou proto důležitým nástrojem, který pomáhá zajistit, aby byly zásady právních předpisů hospodářské soutěže dodržovány všemi zaměstnanci Veolia.

Dodržování právních předpisů v oblasti hospodářské soutěže nám poskytuje další sílu – spolu s naší kreativitou, naším technickým výkonem, našimi prodejními silami a naší flexibilitou v reakci na požadavky klientů –, což nám umožňuje, abychom si i nadále zasloužili důvěru našich zákazníků a získávali nové zakázky.

Antoine Frérot, předseda představenstva a generální ředitel společnosti Veolia Environnement

Úvod

Zákony o ochraně hospodářské soutěže existují ve většině zemí, v nichž společnost Veolia¹ působí.

Pravidla hospodářské soutěže se mohou v jednotlivých státech lišit a spadat do různých právních systémů, ale všechna mají za cíl zajistit, aby bylo chování ekonomických subjektů na trhu a struktura trhů takové, aby zde existovala účinná hospodářská soutěž v obecném zájmu všech.

Porušení zákonů hospodářské soutěže je obecně tvrdě sankcionováno (a to zejména v Evropské unii a v Severní Americe). Existuje mnoho možných sankcí vztahujících se

na podniky, jakož i na fyzické osoby, které se takovýchto porušení dopustí. V případě podniků mohou být sankce v podobě pokut, pozastavení nebo vyloučení ze státních zakázek, stejně jako občanskoprávních sankcí (neplatnost smluv, škody, soudní příkazy), a to zejména po hromadných žalobách. U jednotlivců může být nařízen trestní postih (pokuty splatné jednotlivci nebo dokonce odnětí svobody). Pravidla týkající se trestního práva jsou podrobně popsána pro společnost Veolia v „*Příručce pro řízení a minimalizaci vystavení se riziku trestního postihu při činnostech skupiny*“.

¹ Názvem Veolia jsou zde označovány všechny subjekty, které patří do Skupiny.

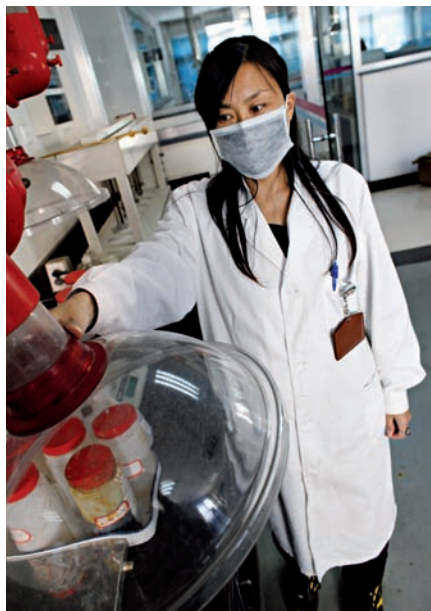

Odsouzení za porušení předpisů hospodářské soutěže může také vážně poškodit dobré jméno firmy i její image, zejména prostřednictvím sociálních sítí.

Obecně jsou zákony o ochraně hospodářské soutěže daného státu platné, jakmile má transakce nebo praxe vliv na jeho území. To znamená, že manažeři a společnosti patřící do mezinárodní skupiny se mohou dopustit rizika porušení předpisů hospodářské soutěže v dané zemi na základě jednání nebo rozhodnutí či vykonání transakce mimo danou zemi.

Pravidla soutěže nesmí být chápána pouze jako omezení; mohou být také uplatňována ve prospěch naší společnosti tím, že poskytují konkurenční příležitosti a umožňují přístup na nové trhy. Společnost Veolia sama může být poškozena praktikami svých konkurentů, dodavatelů nebo zákazníků, kteří porušují hospodářskou soutěž, a také udáními. Proto je důležité vědět, jak takové situace rozpoznávat, aby mohla společnost Veolia uplatnit svá práva.

Tato příručka byla vypracována Skupinou Veolia a je platná pro všechny její subjekty. Jejím hlavním cílem je umožnit každému zaměstnanci skupiny pochopení hlavních zásad zákona o ochraně hospodářské soutěže, aby bylo možno lépe identifikovat rizika plynoucí z jejich porušení, s cílem zabránit nedbalostem a využít příležitostí, které jsme právě popsali. Tato příručka není určena k nahrazení zákonů platných v jednotlivých zemích, kde Veolia působí, a je možné místně provádět určité změny.

Kartely: Dohody, jednání ve vzájemné shodě

Dohody a jednání ve vzájemné shodě mezi dvěma nebo více soutěžiteli, jejichž cílem nebo výsledkem je jasné omezení hospodářské soutěže, jsou dle zákona o ochraně hospodářské soutěže zakázány a velmi vážně sankcionovány.

K sankcím za porušení tohoto zákazu není vůbec nutné prokázat existenci formální, písemné dohody: jakýkoli orgán nebo jurisdikce pro hospodářskou soutěž může na základě analýzy zadržených dokladů odvodit existenci „kartelové dohody“ z neformální komunikace mezi zúčastněnými stranami (e-mail, reporty z telefonní konverzace atd.) a ze způsobu, jakým se dotčené strany chovají při vzájemném jednání.

Důležité situace, v nichž se můžete ocitnout, jsou následující:

1.1/ Kartelové dohody mezi soutěžiteli

Dohody soutěžitelů o cenách, cenících, slevách nebo jiných podmínkách pro poskytování služeb (nebo výrobků) představují zvláště závažné porušování zákona o hospodářské soutěži.

Totéž platí pro dohody, podle kterých si soutěžitelé rozdělují určité trhy (geograficky nebo dle služeb/produktů) nebo určité typy klientů. Proto je zakázáno uzavírat dohodu (formálním nebo neformálním způsobem) o sdílení geografické oblasti nebo o vyhrazení určité činnosti či určitého typu klienta – zcela nebo částečně – jednomu nebo druhému provozovateli.

1.2/ Zmanipulování nabídek

Pokud jde o státní nebo soukromé zakázky, mají soutěžitelé zakázáno vyměňovat si informace v průběhu zadávacího řízení a rovněž nesmí jakýmkoli způsobem koordinovat své nabídky.

Koordinace nabídek může mít různé podoby, jako jsou například nabídky, které jsou uměle méně konkurenceschopné (krycí nabídky), nebo není-li to výslovně a jasně zdůvodněno, nepodání nabídky pro dané nabídkové řízení.

1.3/ Výměna obchodně citlivých informací mezi soutěžiteli, zejména při podílení se na činnosti profesních organizací či obchodních sdružení

Využití subdodávky nebo přechodné seskupení firem pro konkrétní nabídku je povoleno. Nicméně vytvoření skupiny pro podání nabídky nebo organizace subdodávek by nemělo být používáno jako prostředek sdílení trhu (například: systematické subdodávky části výběrového řízení firmě, která nebyla vybrána účastníkem) nebo za účelem uzavření trhu konkurenci (například: ustanovení dohody o seskupení omezující přístup k tendru). Vysoká bdělost je nutná, pokud seskupení zahrnuje většinu subjektů na trhu, které mohou omezit zbytkovou hospodářskou soutěž a usnadňují rozdělení trhu.

Aby se mohly firmy účastnit nabídkových skupin nebo využívat subdodávek, musí být schopny prokázat technické, ekonomické či jiné důvody, které je vedly k tomu postupovat daným způsobem² (komplementarita způsobilosti nebo prostředků, ekonomika prostředků, sdílení rizik...).

Je zakázáno jakékoliv předávání obchodně citlivých nebo důvěrných informací mezi soutěžiteli, což zahrnuje ceny, ceníky, rabaty nebo slevy, podíl na trhu, objemy a hodnoty výroby nebo služeb (nebo prodeje), prognózy výroby nebo služeb (či prodeje).

Výměna informací je ještě škodlivější, pokud se týká budoucího chování, než když se jedná o získané ceny nebo služby (nebo prodeje) prováděné v průběhu předchozího období.

Účast na práci profesních organizací či obchodních sdružení představuje hlavní zdroj rizika v oblasti zákona o ochraně hospodářské soutěže, protože se zde soutěžitelé scházejí, aby projednávali otázky týkající se jejich hospodářského odvětví. Riziko pramení nejen z oficiálních schůzek, ale také, a to možná především, z neformální výměny informací, která může probíhat mimo oficiální workshopy.

² U výběrových řízení ve Francii musí být výměny informací ohledně zřízení skupiny nebo subdodavatelské dohody deklarovány v průběhu podávání nabídek, a to i v případě, že není dosaženo stanoveného cíle. V případě, že řízení skupiny pro podání nabídky selže, nesmí dotyčné podniky podávat samostatné nabídky, ledaže si nevyměnily informace, které by mohly mít dopad na nezávislost jejich nabídky (například výměna informací o svých cenách), a informují zhotovitele o takové výměně informací.

Proto musíte co nejvíce omezit svou účast v pracovních skupinách profesních organizací či obchodních asociací, kde se můžete setkat s hlavními provozovateli. Kromě toho byste se měli zdržet účasti na jakékoli neformální výměně informací se zástupci konkurentů mimo zasedání obchodního sdružení.

Pokud při setkání obchodního sdružení dochází k výměně důvěrných informací chráněných obchodním tajemstvím, musíte okamžitě opustit jednání a zajistit, aby váš odchod a váš nesouhlas byl uveden v zápisu ze schůze.

1.4/ Tajné dohody a „dobré porozumění“

Partnerství mezi stávajícími nebo potenciálními soutěžiteli, s vytvořením společné dceřiné společnosti nebo bez něj, s cílem vykonávat společnou činnost nebo projekt, často reagující na výběrové řízení daného odvětví, nebo pro výzkum s cílem vyvinout nový produkt nebo vstoupit společně na nový trh, jsou často ve prospěch ekonomického pokroku a blahobytu spotřebitelů. Nicméně určité dohody nebo některá z jejich ustanovení mohou narušit hospodářskou soutěž.

Zákonnost každého partnerského projektu mezi soutěžiteli vyžaduje posouzení případ od případu na základě jejich postavení na trhu, cíle jejich smlouvy a jejich smluvních podmínek. Tuto komplexní analýzu by mělo provést právní oddělení skupiny za pomoci projektových manažerů.

1.5/ Vertikální dohody

Dohody nebo jednání ve vzájemné shodě mezi provozovatelem a jeho dodavatelem nebo klienty (vertikální vztahy), mohou také za určitých podmínek představovat konkurenční omezení. Proto by takové dohody měly být posuzovány případ od případu a měl by být získán předchozí souhlas.

• **Doložka o výlučnosti**

V zásadě není skupině Veolia zakázáno udělení exkluzivity dodavateli služeb (nebo prodejci zboží). Nicméně je třeba poznamenat, že bez ohledu na otázku slučitelnosti se zákonem o ochraně hospodářské soutěže nedoporučují interní doporučení Veolia udělení exkluzivity dodavatelům.

S ohledem na zákon o ochraně hospodářské soutěže jsou doložky o výlučnosti posuzovány případ od případu: jsou platné, pokud jsou splněny určité podmínky (zejména pokud jde o jejich rozsah, dobu trvání, která musí být omezena, a pozici dotčených stran na relevantních trzích). Tato interní klíčová procedura č. 13 „soulad s právními předpisy pro ochranu hospodářské soutěže“ je přístupná z právního intranetu.

• **Doložka konkurenceschopnosti, též nazývaná „anglická“ doložka pro nákup**

V takovéto doložce se dodavatel zavazuje přizpůsobit svou nabídku nejvhodnější nabídce od konkurenčního dodavatele.

Tyto doložky zvyšují transparentnost trhu (sdělením konkurenčních nabídek) nebo umožňují dodavateli vyhnat své konkurenty, a proto mohou být indikátory kartelových dohod nebo zneužití dominantního postavení.

• **Klauzule „nejvíce zvýhodněný klient“**

Tato klauzule umožňuje klientovi požádat svého dodavatele o výhodnější podmínky, než jsou ty, které platí pro ostatní klienty.

Za určitých okolností mohou mít tato ustanovení účinky ohrožující soutěž a mohou být považována za neplatná.

Zneužití dominantního postavení

2.1/ Definice

Pojem „dominantní postavení“ nemusí nutně znamenat, že dotyčný podnik je jediným poskytovatelem na trhu, ale naznačuje, že má na tomto trhu pravomoc kontrolovat ceny nebo vyloučit konkurenty. Přestože existuje mnoho kritérií hodnocení, lze obecně říci, že je nutno zvážit existenci dominantního postavení, jakmile společnost vlastní větší než 40% podíl na trhu se službou a/nebo zbožím v dané zeměpisné oblasti.

Dominantní postavení není samo o sobě zakázáno za předpokladu, že byla taková pozice získána a je zachována či zlepšována výlučně soutěžením s ostatními firmami „na základě výkonnosti“, tedy díky kvalitě svých výrobků nebo služeb a díky lepší ekonomické efektivitě.

Dominantní postavení nicméně vede k „zvláštní odpovědnosti“ spočívající na firmách, co se týče spravedlivé hospodářské soutěže na trzích, na nichž je tato dominance uplatňována, jakož i na sousedních trzích.

Důsledkem toho jsou některé praktiky, které jsou přijatelné pro nedominantní podniky, zakázány pro podniky dominantní, protože jsou považovány za následek „zneužití dominantního postavení“.

U některých konfigurací trhu (oligopol/duopol) může držet „dominantní postavení“ několik firem společně.

2.2/ Příklady praktik, které představují zneužívání

Co se týče dominantních firem, zakazuje zákon o ochraně hospodářské soutěže následující postupy: neúměrně vysoké či předátorské ceny, odmítnutí poskytnout služby (nebo prodej), související služby (nebo prodej), exkluzivitu udělenou dodavatelům nebo klientům nebo nepřiměřené právo přednosti či přizpůsobení kritérií nabídky soutěžícího, doložku nejzvýhodněnějšího klienta (která umožňuje klientovi požádat svého dodavatele o nejzajímavější podmínky oproti jiným klientům), věrnostní systémy, diskriminační praktiky, znevažování atd.

Spojování podniků (fúze, akvizice, joint-ventures atd.)

Zákon o ochraně hospodářské soutěže kontroluje nejen chování firem na trzích, ale i transakce prováděné prostřednictvím firem, které mají vliv na samotnou strukturu trhů: to je otázka „kontroly spojování podniků“.

Cílem kontroly pravidel spojování podniků je zachovat konkurenční rovnováhu trhu tím, že zabraňuje koncentraci ekonomické moci vytvořením nebo posílením dominantního postavení, které by mohlo výrazně narušit účinnou hospodářskou soutěž.

Ve většině zemí, kde existuje kontrola slučování podniků, existuje pod trestem vysoké pokuty povinnost oznámit předem zamýšlenou transakci, jestliže předpokládané slučování podniků přesáhne určitou hranici. Proto je nebytně nutné konzultovat všechny případy s právním oddělením a sledovat vnitřní postupy Skupiny platné pro řízení a oznámení transakce slučování podniků. Tento vnitřní klíčový postup č. 12 je k dispozici na právním intranetu.

Státní podpora

Evropská unie zavedla pravidla pro kontrolu „státních podpor“, tedy jakýchkoli výhod poskytnutých vládními institucemi, místními orgány státní správy nebo veřejnými subjekty nebo z veřejných prostředků, které by mohly bránit otevření národních trhů v rámci Evropské unie.

Každý projekt státní podpory musí členské státy oznámit před jeho realizací Evropské komisi.

Státní příspěvky za „kompenzaci veřejné služby“ (nebo jiné služby obecného hospodářského zájmu), které nejsou přehnané, nejsou považovány za státní podporu a je-li jejich výše rozhodnuta v rámci volného výběrového řízení, jsou považovány za přiměřené.

Rovněž existují předpisy, které určité typy podpor povolují (na ochranu životního prostředí, výzkum...).

Nezákonné prostředky musí být vráceny firmou, která je přijala. Proto je nutná opatrnost a jakoukoli otázku o státní podpoře je třeba konzultovat s právním oddělením.

Kontrola interní a externí komunikace

Je nezbytně nutné dodržovat nejen právní předpisy v oblasti hospodářské soutěže, ale rovněž přijmout nezbytná opatření, aby nedošlo k situaci, která by mohla vést ostatní k mylnému podezření na nesprávné chování.

V tomto ohledu je zásadní přísná kontrola nad vnitřní a vnější komunikací.

Častou chybou je domněnka, že ústní komunikaci nelze vystopovat nebo že zcela neformální či osobní poznámky (ručně psané poznámky na okraji dokumentu, vlepěná poznámka, deník, e-mail, chatové zprávy) zůstanou bez případných právních následků. Judikatura poskytuje mnoho příkladů nalezených prvků v souborech dané firmy, které se na první pohled zdají být neškodné. V tomto ohledu se doporučuje opatřit dokument razítkem „osobní“, „důvěrné“ nebo „tajné“, i když to jen zřídka zabrání získání dokumentu během vyšetřování nebo jeho použití během řízení.

Neformální či osobní poznámky pravděpodobně vzbudí podezření vyšetřovatele, pokud se zčásti dotýkají informací, které jsou z pohledu zákona o ochraně hospodářské soutěže citlivé, aniž by byly výslovně uvedeny jejich zdroje. Proto je nezbytné výslovně odkazovat na legitimitu informačních zdrojů (jiných než konkurentů) a použití, pro které jsou určeny (zlepšení ekonomické výkonnosti firmy).

Stejná opatrnost je nutná v oblasti externí komunikace tak, aby nebylo vzbuzeno mylné podezření o nesouladu činností společnosti Veolia se zákonem o ochraně hospodářské soutěže. Zvláštní pozornost musí být věnována řešení komunikace zaměřené na finanční trhy.

Před sdělením citlivých informací je nutné požádat právní oddělení skupiny o předběžné stanovisko.

Je třeba také poznamenat, že v rámci Evropské unie je jakákoliv korespondence mezi advokátem a klientem považována – v určitých mezích – za důvěrnou. Tato ochrana se nevztahuje na komunikaci mezi interním právníkem a jinými osobami v rámci společnosti nebo třetími stranami.

Praktická doporučení

Obecně řečeno, aby bylo zajištěno dodržování pravidel hospodářské soutěže a aby se zabránilo riziku sankcí uvalených na společnost nebo na jednotlivce:

- musíte se vyhnout jakémukoli kontaktu se zástupci konkurenčních provozovatelů;
- v případě jednání musíte sami zajistit legitimitu této schůzky (např. sdružení, svazů, subdodavatelů nebo smlouvy o sdružení) a zajistit, aby se rozhovor nepřesunul na jiná témata;
- musíte zakázat jakoukoli výměnu citlivých a/nebo důvěrných informací;
- obraťte se na nadřízeného a právní oddělení skupiny před jakýmkoli projektem zahrnujícím vztahy s konkurencí (subdodávky, seskupení, partnerství) a v případě pochybností o oprávněnosti situace;
- předložte právnímu oddělení skupiny jakýkoli návrh na uzavření smlouvy, který obsahuje doložku o exkluzivitě (viz vnitřní klíčový postup č. 13 pro soulad s pravidly hospodářské soutěže, který je přístupný na právních intranetových stránkách), nesoutěžní doložky, „anglické“ doložky, poskytnutí slevy nebo možné nekorektní podmínky.

Aby nedošlo ke vzbuzení podezření nebo zdání, že dochází k porušení zákona o hospodářské soutěži (zejména v případě šetření), zajistěte důslednou kontrolu interní a externí komunikace společnosti.

V případě akvizice či projektu fúze, převodu nebo vytvoření společného podniku se informujte ve vnitřním klíčovém postupu skupiny č. 12 pro slučování, který je k dispozici na právním intranetu.

K vykreslení výhod plynoucích z příležitostí vycházejících ze zákona o ochraně hospodářské soutěže pro společnost Veolia: vždy si buďte vědomi toho, že zákon o ochraně hospodářské soutěže se vztahuje i na konkurenty, zákazníky a dodavatele a že může společnosti Veolia poskytnout způsob k rozvíjení svých aktivit nebo dokonce ke kompenzaci na základě rozhodnutí o uložení sankce, zejména odsouzení nepoctivého dodavatele nebo prospěch z otevření nových trhů.

Program souladu s právními předpisy v oblasti hospodářské soutěže

Aby bylo zajištěno dodržování právních předpisů v oblasti hospodářské soutěže zaměstnanci a aby se předešlo právním rizikům týkajících se pravidel hospodářské soutěže, zavedla společnost Veolia již před lety vnitřní klíčový postup č. 13 pro dodržování zákona o ochraně hospodářské soutěže, který vyžaduje: aktivní zapojení všech, zejména manažerů, realizaci postupů a doporučení skupiny, zesílení sledování práv a zavádění vzdělávacích modulů.

Tento program zahrnuje organizování auditů v oblasti hospodářské soutěže. Tyto audity, které jsou vzdělávací, se skládají ze (i) školení v oblasti zákona o ochraně hospodářské soutěže pořádaných právním oddělením pro hospodářskou soutěž ve spolupráci se specializovanými právníky a (ii) z reálných životních situací v rámci individuálních rozhovorů mezi právníky a některými zaměstnanci.

Účelem těchto auditů je umožnit společnosti Veolia:

- ověřit, že zaměstnanci dodržují pravidla stanovená v této příručce;
- identifikovat v odborných souborech možnou přítomnost dokumentu, který může odhalit porušení pravidel popsaných v této příručce.

Prokázané nesprávné chování v rozporu s pravidly stanovenými v této příručce by mohlo vést k disciplinárním sankcím stanoveným interními předpisy.

V souladu s pravidly pro shromažďování a zpracovávání údajů mají zaměstnanci právo k přístupu, úpravě a opravě údajů, které se jich týkají a které byly shromážděny během auditů, tak, že kontaktují své oddělení lidských zdrojů nebo úřad na ochranu osobních údajů, v závislosti na místních zákonech o ochraně údajů.

U společnosti Veolia Environnement SA lze uplatnit přístupové právo na adrese:

access-right-group.dpo@veolia.com.

Veolia Environnement
38, avenue Kléber - 75799 Paris Cedex 16 - France
www.veolia.com